

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

NEUVOSTO

Neuvoston päätöslauselma ajantasaistetusta käsikirjasta, joka sisältää suosituksia sellaisten kansainvälisten jalkapallo-otteluiden, joissa on mukana vähintään yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemisestä ja torjunnasta ja siihen liittyvästä kansainvälisestä poliisiyhteistyöstä (EU:n jalkapallokäsikirja)

(2016/C 444/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin tavoitteena on muun muassa antaa kansalaisille korkeatasoinen suoja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, kehittämällä jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa poliisiyhteistyön alalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen V osaston mukaisesti.
- (2) Neuvosto antoi 21 päivänä kesäkuuta 1999 päätöslauselman kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja tähän liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevasta käsikirjasta ⁽¹⁾.
- (3) Tämä päätöslauselma korvattiin ensimmäisen kerran 6 päivänä joulukuuta 2001 ⁽²⁾ annetulla neuvoston päätöslauselmalla ja sen jälkeen 4 päivänä joulukuuta 2006 ⁽³⁾ ja 3 päivänä kesäkuuta 2010 ⁽⁴⁾ annetuilla päätöslauselmilla sellaisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen, joissa on mukana ainakin yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja siihen liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevia suosituksia sisältävästä käsikirjasta.
- (4) Nykyisessä päätöslauselmassa esitetään, että käsikirjaan tehtäisiin muutoksia tuoreiden kokemusten perusteella.
- (5) EU:n jalkapallokäsikirjaa on tarkistettu ja ajantasaistettu ottaen huomioon viimeaikaiset kokemukset Euroopan mestaruuskisoista vuonna 2012 ja maailmanmestaruuskisoista vuonna 2014, vakiintuneiden hyvien käytäntöjen kehittämisen kyseisten turnausten yhteydessä, laajamittaisen poliisiyhteistyön kansainvälisten ja seuratasen otteluiden yhteydessä Euroopassa yleensä sekä yleiseurooppalaiseen, jalkapalloiluun liittyviä poliisitehtäviä koskevaan koulutushankkeeseen vuosina 2011–2014 osallistuneiden yli 300 poliisin (otteluihin liittyvien poliisioperaatioiden komentajien, jalkapalloalan kansallisten tietopisteiden henkilöstön ja muiden jalkapalloiluun liittyvien poliisitehtävien asiantuntijoiden) näkemykset 25:stä Euroopan maasta ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ EYVL C 196, 13.7.1999, s. 1.⁽²⁾ EYVL C 22, 24.1.2002, s. 1.⁽³⁾ EUVL C 322, 29.12.2006, s. 1.⁽⁴⁾ EUVL C 165, 24.6.2010, s. 1.⁽⁵⁾ Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Liettua, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta sekä Serbia, Sveitsi, Turkki ja Ukraina.

- (6) Liitteenä olevaan ajantasaistettuun käsikirjaan sisällytetyillä muutoksilla ei rajoiteta voimassa olevia kansallisia määräyksiä, varsinkaan eri viranomaisten ja yksiköiden välistä vastuunjakoja asianomaisissa jäsenvaltioissa, eikä perussopimusten mukaisten komission toimivaltuuksien käyttämistä,

NÄIN OLLEN

- 1) KEHOTTAJAA jäsenvaltioita vahvistamaan edelleen poliisiyhteistyötä kansainvälisten jalkapallo-otteluiden (ja tarvittaessa muiden urheilutapahtumien) yhteydessä.
 - 2) PYYTÄÄ, että liitteenä oleva ajantasaistettu käsikirja, jossa on esimerkkejä vahvasti suositelluista työmenetelmistä, annetaan kansainvälisten jalkapallo-otteluiden poliisitoimintaan osallistuvien lainvalvontaviranomaisten käytettäväksi ja hyväksyttäväksi.
 - 3) TOTEAA, että suositeltuja työmenetelmiä voidaan tarvittaessa soveltaa muissa merkittävässä kansainvälisissä urheilutapahtumissa.
 - 4) Tämä päätöslauselma korvaa 3 päivänä kesäkuuta 2010 annetun neuvoston päätöslauselman.
-

LIITE

Käsikirja, joka sisältää suosituksia sellaisten kansainvälisten jalkapallo-otteluiden, joissa on mukana vähintään yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemisestä ja torjunnasta ja siihen liittyvästä kansainvälisestä poliisiyhteistyöstä (EU:n jalkapallokäsikirja)

Käsikirjan sisältö

Luku	Asia	Sivu
	Tarkoitus, soveltamisala ja käsikirjan käyttö	4
1.	Poliisiviranomaisten tiedonhallinta ja -vaihto	5
1.1	Johdanto	5
1.2	Kansainväliset tehtävät	5
1.3	Poliisitietojen vaihto	6
1.3 a	Määritelmät	6
1.3 b	Minkälaisia tietoja vaihdetaan	6
1.3 c	Tietojenvaihdon kulku	6
1.3 d	Tietojenvaihto EU:n ulkopuolisten maiden kanssa	7
1.4	Terrorismin torjunta sekä vakava ja järjestäytynyt rikollisuus	7
2.	Kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden kansallista roolia ja kansallisia tehtäviä koskevat yleiset ohjeet	8
3.	Vastaanottavan poliisin ja vierailevien poliisivaltuuskuntien välinen yhteistyö	8
3.1	Pääperiaatteet	8
3.2	Vastaanottavan maan poliisioperaatioiden tukeminen	8
3.3	Yhteistyöjärjestelyt	9
3.4	Yksittäisiä otteluita koskevat mallipöytäkirjat	9
3.5	Kustannukset ja rahoitusjärjestelyt	10
3.6	Tutustumiskäynnit	10
3.7	Vierailevien poliisivaltuuskuntien avustaminen (oppaat)	11
3.8	Vierailevien poliisivaltuuskuntien kokoonpano	11
3.9	Vierailevan poliisivaltuuskunnan tärkeimmät tehtävät	12
3.10	Kielet	13
3.11	Vastaanottavan ja vierailevan poliisin yhteistyö tapahtuman aikana	13
3.12	Tunnusliivien käyttö	13
3.13	Akkreditoinnit	13
3.14	Jalkapalloturnaukset maissa, joilla ei ole kansallista jalkapalloalan tietopistettä	13
3.14 a	Kahdenväliset sopimukset	13
3.14 b	Kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden yhteistyö	14

3.15 Interpolin ja Europolin asema	14
4. Poliisin ja järjestäjän yhteistyö	14
5. Poliisin ja oikeus- ja syyttäviviranomaisten yhteistyö	15
6. Poliisin ja kannattajien yhteistyö	16
7. Viestintä- ja tiedotusstrategia	16
7.1 Viestintästrategia	16
7.2 Tiedotusstrategia	17
8. Jalkapalloilun eurooppalaisten turvallisuusasiantuntijoiden kokoukset	17
9. Luettelo jalkapallotapahtumien turvallisuutta koskevista huomioon otettavista asiakirjoista	18
9.1 Euroopan unionin neuvoston aiemmin hyväksymät keskeiset asiakirjat	18
9.2 Euroopan neuvoston aiemmin hyväksymät keskeiset asiakirjat	18
Lisäys 1 Pöytäkirja vierailevien poliisivaltuuskuntien käytännön toiminnasta (Prüm)	19
Lisäys 2 Pöytäkirja vierailevien poliisivaltuuskuntien käytännön toiminnasta (muu kuin Prüm)	25
Lisäys 3 Poliisin tunnusliivien merkinnät	30
Lisäys 4 Dynaaminen riskinarviointi ja joukkojenhallinta	32
Lisäys 5 Kannattajien luokittelu	35

Tarkoitus, soveltamisala ja käsikirjan käyttö

Tämän asiakirjan tarkoituksena on parantaa kansainvälisten jalkapallo-otteluiden turvallisuutta ja tehdä kansainvälisestä poliisiyhteistyöstä mahdollisimman tehokasta.

Asiakirjan sisältöä, joka noudattaa jalkapalloiluun liittyvää turvallisuutta ja palveluja koskevan yhdenmisen eri virastojen yhteisen lähestymistavan omaksumista koskevaa vakiintunutta käytäntöä, voidaan soveltaa muihin kansainvälisiin urheilutapahtumiin jäsenvaltion niin päätettäessä.

Asiakirja ei rajoita voimassa olevia kansallisia määräyksiä, ei varsinkaan eri viranomaisten toimivaltaa ja vastuita kussakin jäsenvaltiossa.

Vaikka tässä asiakirjassa keskitytäänkin pääasiallisesti kansainväliseen poliisiyhteistyöhön, jalkapallo-otteluiden (ja muiden urheilutapahtumien) hallintaan osallistuvat monet eri viranomaiset, joten tässä asiakirjassa käsitellään myös poliisin vuorovaikutusta muiden keskeisten kumppaneiden, kuten tapahtuman järjestäjien, ja sidosryhmien, etenkin kannattajien, kanssa.

Kansainvälisessä poliisiyhteistyössä ja jalkapallo-otteluihin liittyvissä poliisioperaatioissa on noudatettava laillisuus-, suhteellisuus- ja riittävyysperiaatetta. Lisäyksessä 4 esitetään yksityiskohtaisia esimerkkejä dynaamiseen riskinarviointiin sekä joukkojenhallintaan liittyvistä hyvistä käytännöistä.

Vaikka järjestävän jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen onkin vastuussa tapahtuman turvallisuudesta, osallistuvien valtioiden, naapurivaltioiden ja kauttakulkuvaltioiden viranomaisilla on velvollisuus antaa tarvittaessa apua.

Tätä asiakirjaa tulisi jakaa ja soveltaa laajalti kaikissa jäsenvaltioissa sekä muissa Euroopan ja Euroopan ulkopuolisissa valtioissa turvallisuusriskien minimoimiseksi ja tehokkaan kansainvälisen poliisiyhteistyön varmistamiseksi.

1 LUKU

1. Poliisiviranomaisten tiedonhallinta ja -vaihto**1.1 Johdanto**

Ajoissa tapahtuva täsmällisten tietojen vaihto on äärimmäisen tärkeää turvallisuuden parantamiseksi ja jalkapalloon liittyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien estämiseksi.

Neuvoston päätöksen 2002/348/YOS, jota on muutettu 12 päivänä kesäkuuta 2007 annetulla neuvoston päätöksellä 2007/412/YOS, mukaisesti kunkin jäsenvaltion on perustettava kansallinen jalkapalloalan tietopiste, joka toimii kansainvälisiä jalkapallo-otteluita koskevan tietojenvaihdon ja jalkapallo-otteluihin liittyvän kansainvälisen poliisiyhteistyön kehittämisen kansallisena keskusyhteyspisteenä.

Kun järjestävän valtion poliisi ja vierailevan valtion poliisi ovat suorassa yhteydessä toisiinsa, on tiedot välitettävä samanaikaisesti myös asiaankuuluville kansallisille jalkapalloalan tietopisteille. Suorat yhteydet eivät saisi haitata kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden keskeistä tehtävää eli tietojen laadun varmistamista ja laajaa jakelua muille asiaankuuluville kumppaneille ja viranomaisille.

Kansallisen jalkapalloalan tietopisteen ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten väliset suhteet ovat sovellettavan kansallisen lainsäädännön alaisia.

Neuvoston päätöksen 2002/348/YOS 1 artiklan 4 kohdan mukaan kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen kansallinen jalkapalloalan tietopiste voi suoriutua sille annetuista tehtävistä tehokkaasti ja ripeästi.

— Jotta kansallinen jalkapalloalan tietopiste olisi tehokas, sen henkilöstön jäsenet koulutetaan ja varustetaan niin, että he voivat toimia kansallisina asiantuntijoina jalkapalloiluun liittyvissä poliisitehtävissä ja niihin liittyvissä turvallisuus-kysymyksissä.

1.2 Kansainväliset tehtävät

Kansallinen jalkapalloalan tietopiste toimii toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tukena. Analysoitujen ja arvioitujen tietojen perusteella toimivaltaisille kansallisille viranomaisille lähetetään tarvittavat ehdotukset tai suositukset jalkapalloon liittyviä kysymyksiä varten tarkoitetun eri viranomaisten yhteisen toimintalinjan kehittämiseksi.

Kansallinen jalkapalloalan tietopiste tekee tiiviistä yhteistyötä paikallisten poliisiviranomaisten kanssa kansallisten tai kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä. Jotta kansalliset jalkapalloalan tietopisteet voisivat antaa täysipainoisesti tätä tukea, niiden tärkeästä roolista olisi tiedotettava laajasti, jotta kunkin jäsenvaltion kaikki poliisiviranomaiset ymmärtävät niiden merkityksen.

Kunkin jäsenvaltion olisi myös perustettava paikallispoliisien kansallinen verkosto, johon nimettyjen poliisien tehtävänä on kerätä ja toimittaa kansalliselle jalkapalloalan tietopisteelle kaikki tiedot ja tiedustelutiedot alueellaan järjestetyistä jalkapallotapahtumista.

Kunkin kansallisen jalkapalloalan tietopisteen on pidettävä ajan tasalla omia seurojaan ja omaa maajoukkuettaan koskeva riskianalyysi ⁽¹⁾, joka on myös muiden maiden jalkapalloalan tietopisteiden hyödynnettävissä. Riskianalyysi annetaan yleensä muiden kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden tietoon käyttäen kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivustolla (www.nfip.eu) olevia lomakkeita ⁽²⁾. Korostettakoon kuitenkin, että riski on vaihteleva ja riippuu monista tekijöistä. Näin ollen koko tapahtuman ajan on toteutettava dynaamista riskinarviointia.

Kullakin kansallisella jalkapalloalan tietopisteellä olisi oltava pääsy asiaa koskeviin kansallisiin poliisin tietokantoihin. Henkilötietojen vaihdossa on noudatettava sovellettavaa kansallista ja kansainvälistä lainsäädäntöä, erityisesti neuvoston Prüm-päätöstä ⁽³⁾ taikka kahdenvälisiä tai monenvälisiä sopimuksia.

Kansallisen jalkapalloalan tietopisteen on huolehdittava siitä, että kaikkien tietojen sisällön laatu on tarkastettu.

Kaikki tiedot olisi vaihdettava käyttäen kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivustolla olevia asianmukaisia lomakkeita.

⁽¹⁾ Riskianalyysissä luodaan maajoukkueen ja seuran kannattajien profiili. Analyysi kattaa myös riskiryhmät ja sen, mitkä ovat niiden yhteydet muihin kannattajiin kotimaassa ja ulkomailla, sekä paikalliset väestöryhmät ja olosuhteet, jotka voivat lisätä mahdollista riskiä (esim. vuorovaikutus poliisin ja järjestyksenvalvojien kanssa).

⁽²⁾ Kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivusto on erittäin hyvin suojattu sivusto, joka on ainoastaan kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden käytettävissä ja joka sisältää kansainvälisiin jalkapallo-otteluihin liittyvää tietoa (esim. katsaus seuroihin, raportit ennen otteluita ja niiden jälkeen).

⁽³⁾ Neuvoston päätös 2008/615/YOS, tehty 23 päivänä kesäkuuta 2008, rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi (EUVL L 210, 6.8.2008, s. 1).

1.3 Poliisitietojen vaihto

1.3 a Määritelmät

Tässä käsikirjassa 'tapahtumalla' tarkoitetaan tiettyä jalkapallo-ottelua tai -turnausta kaikkine näkökohtineen. 'Vastaanottavalla poliisilla' tarkoitetaan sen maan poliisia, jossa ottelu tai turnaus pelataan. 'Vierailevalla poliisilla' tarkoitetaan sen maan poliisia, jossa osallistuva(t) joukkue(et) sijaitsee (sijaitsevat).

1.3 b Minkälaisia tietoja vaihdetaan

Yleisten tietojen ja henkilötietojen välillä voidaan tehdä ero.

a) Yleiset tiedot

Yleiset tiedot sisältävät strategisia ja taktisia tietoja, joita käytetään tapahtumien valmisteluissa ja toimissa, jotka liittyvät turvallisuusriskien määrittelyyn, estämiseen ja vähentämiseen, ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana tehtäviin dynaamisiin riskianalyysihin sekä asianmukaiseen ja oikeasuhteiseen reagointiin tapahtuman aikana ilmeneviin turvallisuusriskeihin.

b) Henkilötiedot

Henkilötiedoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä tietoja yksittäisistä henkilöistä, joiden poliisi arvioi voivan uhata yleistä turvallisuutta tapahtuman aikana. Tähän voi sisältyä henkilöitä, jotka ovat todistetusti aiheuttaneet väkivaltaisuuksia tai levottomuuksia tai osallistuneet niihin aiempien jalkapallo-otteluiden yhteydessä.

1.3 c Tietojenvaihdon kulku

Tiedonkulussa on kolme eri vaihetta: ennen tapahtumaa, sen aikana ja sen jälkeen. Näitä kolmea vaihetta ei aina tarvitse erottaa selvästi toisistaan.

Ennen tapahtumaa:

Vastaanottava kansallinen jalkapalloalan tietopiste toimittaa tietopyynnöt vierailevan maan tai vierailevien maiden kansallisille jalkapalloalan tietopisteille. Pyydetty tiedot koskevat muun muassa seuraavaa:

- vierailevan joukkueen kannattajista laadittu riskianalyysi
- muut tapahtuman turvallisuutta koskevat aiheelliset tiedot, kuten kannattajien matkaa koskevat tiedot ja muut yleiseen järjestykseen kohdistuvat uhat.

Vierailevan maan / vierailevien maiden kansallisen jalkapalloalan tietopisteen on vastattava vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen tietopyyntöihin ja toimitettava omasta aloitteestaan kaikki asiaa koskevat tiedot muille asianomaisille kansallisille jalkapalloalan tietopisteille.

Vastaanottavan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste toimittaa tiedot sovellettavasta lainsäädännöstä ja viranomaisten toimintaperiaatteista (esim. suhtautuminen alkoholinkäyttöön), tapahtuman organisoinnista ja asiasta vastaavasta turvallisuushenkilöstöstä.

Kaikki tarvittavat tiedot on toimitettava muille kansallisille jalkapalloalan tietopisteille, joita asia koskee, ja vietävä kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivustolle asianmukaisia lomakkeita käyttäen.

Vierailevan maan tai vierailevien maiden kansallisia jalkapalloalan tietopisteitä pyydetään antamaan ajoissa täsmällisiä tietoja tavallisten ja riskikannattajien liikkumisesta, osallistuvan joukkueen (jos uhka on olemassa) liikkumisesta ja lipunmyynnistä sekä muita aiheellisia tietoja.

Vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen on annettava vierailevan maan tai vierailevien maiden tietopisteelle tiedot erityisesti siitä, miten vieraileva poliisivaltuuskuunta otetaan mukaan vastaanottavan maan poliisiopeeraatioon sekä tiedot vieraileville kannattajille jne.

Tapahtuman aikana:

Vastaanottavan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste voi pyytää vahvistamaan aiemmin toimitetut tiedot ja ajantasaistamaan riskianalyysin. Jos käytössä on yhteyshenkilöjärjestelmä, pyyntö esitetään yhteyshenkilölle ja tämä myös vastaa siihen.

Vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen olisi pidettävä vierailevan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste ajan tasalla tapahtuman aikaisista merkityksellisistä välikohtauksista.

Vierailevan maan / vierailevien maiden kansallinen jalkapalloalan tietopiste seuraa kannattajien liikkeitä ja oleskelupaikkoja ja toimittaa niistä tarvittaessa ajantasaiset tiedot vastaanottavan maan kansalliselle jalkapalloalan tietopisteelle. Vastaanottavalle maalle ja muille asiaankuuluville kansallisille jalkapalloalan tietopisteille toimitetaan myös aiheelliset tiedot tapahtumaan liittyvistä järjestyshäiriöistä omassa maassa otteluiden tai turnausten aikana.

Lisäksi yleisiä tietoja kannattajien sekä myös karkotettujen ja/tai käännetyttyjen kannattajien paluusta on toimitettava alkuperämaan ja asianomaisten kauttakulkumaiden kansallisille jalkapalloalan tietopisteille.

Tapahtuman jälkeen:

Vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen on viiden työpäivän kuluessa tapahtumasta toimitettava vierailevan maan kansalliselle jalkapalloalan tietopisteelle (kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivustolla olevia asianmukaisia lomakkeita käyttäen)

- tiedot kannattajien käyttäytymisestä, niin että sen maan/seuran, jota he kannattavat ja/tai jossa he asuvat, kansallinen jalkapalloalan tietopiste voi saattaa riskianalyysin ajan tasalle;
- tiedot siitä, mitä hyötyä sen antamista tiedoista ja vierailevien poliisivaltuuskuntien tuesta oli operaatioiden kannalta;
- järjestyshäiriön kuvaus: tiedot pidätyksistä tai seuraamuksista vaihdetaan kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti. Tietojen olisi mahdollisuuksien mukaan sisällettävä:
 - pidätettyjen/tuomittujen rikoksenteekijöiden henkilötiedot
 - vastuussa olevan lainvalvontaviranomaisen nimi
 - tapahtumien kuvaus (jos saatavilla)
 - tuomioistuimen päätös (jos saatavilla)
 - saatavilla olevat todisteet (erityisesti valokuvia/videoita vielä tunnistamattomista vierailevista rikoksenteekijöistä).

Vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen ja vierailevan poliisivaltuuskunnan antamien tietojen perusteella vierailevan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste saattaa tämän jälkeen oman yleisen riskianalyysinsä ajan tasalle.

Vastaanottavan maan ja vierailevan maan kansalliset jalkapalloalan tietopisteet tekevät yhteistyötä arvioidakseen tiedonvaihtojärjestelyjen tehokkuutta ja vierailevan poliisivaltuuskunnan toimintaa.

1.3 d Tietojenvaihto EU:n ulkopuolisten maiden kanssa

Kansalliset jalkapalloalan tietopisteet toimivat asianmukaisena kanavana vaihdettaessa tietoja EU:n ulkopuolisten maiden kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden kanssa. Jos jollakin maalla ei ole kansallista jalkapalloalan tietopistettä, olisi sen valtiollista poliisi-asioista vastaava viranomaista pyydettyä nimeämään poliisin keskusyhteyspiste. Yhteystiedot olisi toimitettava muille kansallisille jalkapalloalan tietopisteille ja vietävä kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivustolle.

1.4 Terrorismin torjunta sekä vakava ja järjestäytynyt rikollisuus

Vaihtaakseen tietoja terrorismin torjunnan ja vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden kaltaisista asioista vastaanottavan maan toimivaltainen poliisiviranomainen voi kommunikoida olemassa olevan verkoston kautta tai tähän tarkoitukseen nimitettyjen erikoistuneiden yhteyshenkilöiden välityksellä.

2 LUKU

2. Kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden kansallista roolia ja kansallisia tehtäviä koskevat yleiset ohjeet

Kansallisen jalkapalloalan tietopisteen tulisi toimia kansallisena asiantuntemuksen lähteenä jalkapalloiluun liittyvissä poliisitehtävissä. Täyttääkseen tämän tehtävän kansallisen jalkapalloalan tietopisteen tulisi huolehtia keskeisistä jalkapalloiluun liittyvistä tehtävistä, mukaan lukien seuraavista:

- kansallisissa kilpailuissa pelattuja jalkapallo-otteluja koskevan tietojenvaihdon koordinointi
- tietojen kerääminen ja analysointi jalkapalloiluun liittyvistä (stadionilla ja sen ulkopuolella tapahtuvista) järjestyshäiriöistä sekä niihin liittyvistä pidätyksistä tai vangitsemisista ja näistä mahdollisesti seuraavien oikeudenkäyntien tai hallinnollisten menettelyjen tuloksista
- tietojen kerääminen ja analysointi stadionille pääsyn kieltämistä koskevien toimenpiteiden toteuttamisesta ja tarvittaessa kyseisten toimenpiteiden noudattamisen hallinnoiminen
- tarvittaessa tiedusteluviranomaisten ja/tai poliisitarkkailijoiden koulutuksen ja työn koordinointi ja järjestäminen.

Kansallinen jalkapalloalan tietopiste voi tehdä virallisen kahdenvälisen sopimuksen kolmannen osapuolen kanssa tiettyjen tietojen vaihtamisesta oman maansa ja kolmannen osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Näitä tietoja ei voida välittää edelleen ilman tietojen alkuperäisen toimittajan suostumusta.

Kansallisilla jalkapalloalan tietopisteillä voi olla keskeinen tehtävä otteluihin liittyvien poliisioperaatioiden komentajien avustamisessa, jotta heidän strategiset ja operatiiviset prioriteettinsa voidaan toteuttaa kaikissa kansainvälisissä otteluissa. Vastaanottavan maan poliisioperaatioiden keskeisimpien prioriteettien tulisi sisältää seuraavaa:

- kannattajien ja paikallisyhteisöjen kannalta turvallisen ja vastaanottavaisen ympäristön tarjoaminen
- tapahtuman kaikkien poliisitoimintaan liittyvien näkökohtien hallinnoiminen
- poliisitoiminnan valmistelujen ja toimintastrategioiden määrittely poliisin riskinarviointien perusteella
- riskiskenaarioiden valvonta ja niihin reagoiminen oikeasuhteisesti varhaisessa vaiheessa toteutetulla kohdennetulla väliintulolla, jotta vältetään riskin paheneminen
- vierailevilta poliisivaltuuskunnilta vierailevien kannattajien dynamiikasta saatujen tietojen ja neuvojen mahdollisimman tehokas käyttö ja
- yhteisymmärryksen edistäminen sen osalta, miten mahdollisesti erilaiset vierailevien poliisivaltuuskuntien toimintatavat, tyylit ja taktikat voitaisiin ottaa huomioon vastaanottavan maan poliisioperaatiossa.

3 LUKU

3. Vastaanottavan poliisin ja vierailevien poliisivaltuuskuntien välinen yhteistyö**3.1 Pääperiaatteet**

Maiden, joilla on lakisääteinen mahdollisuus estää riskikannattajia matkustamasta ulkomaille, tulisi toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet tämän toteutumiseksi ja ilmoitettava siitä järjestävälle maalle. Kunkin maan olisi toteutettava kaikki mahdolliset toimenpiteet sen estämiseksi, että sen omat kansalaiset osallistuvat yleisen järjestyksen häiritsemiseen ja/tai järjestävät tällaisia häiriöitä toisessa maassa.

Viime vuosikymmenen aikana Euroopasta saatujen kokemusten perusteella on osoitettu laajasti, että vierailevilla poliisivaltuuskunnilla on keskeisen tärkeä tehtävä vastaanottavien maiden poliisioperaatioiden tukemisessa.

3.2 Vastaanottavan maan poliisioperaatioiden tukeminen

Järjestävän maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen olisi tämän käsikirjan 1 luvussa esitettyjen periaatteiden mukaisen kattavan tietojenvaihdon lisäksi ja toimivaltaista operatiivista poliisiviranomaista tiiviisti kuultuaan kutsuttava paikalle vieraileva poliisivaltuuskunta vierailevasta maasta tai vierailevista maista aina, kun kyseessä on merkittävä turnaus.

Järjestävän maan poliisioperaatioille koituvan lisäarvon kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että vierailevien poliisivaltuuskuntien jäsenillä on tietoa ja kokemusta vierailevien kannattajien dynamiikasta ja käyttäytymisestä.

Vierailevaa poliisivaltuuskuntaa olisi tapahtuman aikana pidettävä ensisijaisena tietolähteenä vierailevien kannattajien, heidän käyttäytymisensä ja heistä mahdollisesti aiheutuvien riskien suhteen. Vastaanottavan poliisikomentajan kannalta lisäarvo voi olla:

- asianmukainen joukkojenhallinta tavallisten kannattajien osalta;
- ottelua edeltävien ja ottelupäivää koskevien tiedustelutietojen hankkiminen ja jakaminen;
- tapahtumien tiivis seuraaminen, jotta järjestävän maan poliisi saa nopeasti tarkkoja tietoja;
- vierailevien kannattajien käytöksen seuraaminen ja tulkinta sekä riskikannattajien ja mahdollisten riskiskenaarioiden tunnistaminen ja seuraaminen hyödynnettäväksi meneillään olevassa dynaamisessa riskinarvioinnissa (ks. lisäys 5);
- tapahtumiin puuttuminen proaktiivisesti, kun asiasta on sovittu vierailevan valtuuskunnan päällikön kanssa ja poliisin riskinarvioinnin perusteella, niin että voidaan estää tilanteen paheneminen vierailevien kannattajien epäsovivan käytöksen johdosta;
- yhteydenpito vieraileviin kannattajiin ja toimiminen välittäjänä kannattajien ja vastaanottavan poliisin välillä, mikä auttaa käsittelemään mahdollisia tai esiin nousevia huolenaiheita;
- todisteiden kerääminen rikollisuudesta, häiriökäyttäytymisestä ja rikoksista sekä vierailevien rikoksentekijöiden tunnistaminen.

3.3 Yhteistyöjärjestelyt

Neuvoston päätöksen 2002/348/YOS mukaisesti yksittäisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen osalta virallinen kutsu vierailevalle poliisivaltuuskunnalle olisi esitettävä vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen kautta. Kutsussa mainitaan yhteistyön erityistavoitteet huomioon ottaen valtuuskunnan kokoonpano ja selvennetään sen jäsenten tehtävät ja vastuut. Siinä olisi myös ilmoitettava vierailevan poliisivaltuuskunnan vierailun suunniteltu kesto vastaanottavassa maassa.

Kansainvälisten turnausten ja yksittäisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen osalta (jos jompikumpi kansallinen jalkapalloalan tietopiste tätä pyytää) virallisen kutsun vierailevalle poliisivaltuuskunnalle esittää vastaanottavan maan toimivaltainen viranomainen vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen neuvosta, ja siitä voidaan tehdä hallitusten välinen sopimus.

Jos vastaanottavan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste ei kutsu vierailevaa poliisivaltuuskuntaa, vierailevan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste voi lähettää vastaanottavan maan kansalliselle jalkapalloalan tietopisteelle ennakolta ehdotuksen valtuuskunnan lähettämisestä, jos se katsotaan asianmukaiseksi. Jos vastaanottavan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste ei hyväksy ehdotusta, poliisivaltuuskunta, joka silti matkustaa paikalle, toimii epävirallisesti tämän käsikirjan soveltamisalan ulkopuolella.

Tuen antamista koskevasta pyynnöstä sovitaan kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden välillä hyvissä ajoin ennen turnausta ja/tai yksittäistä ottelua, jotta vierailevalla poliisivaltuuskunnalla on riittävästi aikaa valmisteluihin. Tämän vuoksi pyyntö tuen saamiseksi on esitettävä mahdollisimman nopeasti sen jälkeen kun ottelun päivämäärä tulee tietoon.

Kansainvälisiä yksittäisiä otteluja varten vieraileva poliisivaltuuskunta tarvitsee vähintään kolmen viikon valmisteluajan. Jos aikaa ottelusta ilmoittamiseen on alle kolme viikkoa (esimerkiksi eurooppalaisten seurojen välisten otteluiden viime vaiheessa tai kohonneen riskitason vuoksi), pyyntö on lähetettävä välittömästi. Kansainvälisiä turnauksia varten vieraileva poliisivaltuuskunta tarvitsee vähintään 16 viikkoa aikaa valmisteluihin.

Vierailevaa poliisivaltuuskuntaa koskevien järjestelyjen yksityiskohdista (esim. vahvuus, varusteet, virkapuvut jne.) neuvotellaan kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden kesken ja kun on kyse yksittäisistä otteluista, paikallisen poliisin kanssa käydyin neuvonpidon jälkeen.

3.4 Yksittäisiä otteluita koskevat mallipöytäkirjat

Jaksossa 3.14 esitetään kansainvälisiä poliisiyhteistyöjärjestelyjä koskevien kahdenvälisten sopimusten neuvottelemista varten malli, jota sovelletaan suurissa jalkapalloturnauksissa.

On kuitenkin erittäin suositeltavaa, että vierailevan poliisivaltuuskunnan käytännön toimintaa yksittäisissä kansainvälisissä jalkapallo-otteluissa koskevista järjestelyistä sovittaisiin etukäteen vastaanottavan maan ja vierailevan maan välisessä pöytäkirjassa. Lisäys 1 sisältää mallipöytäkirjat, joita käytetään silloin kun molemmat maat ovat Prümin sopimuksen osapuolia, ja lisäys 2 mallipöytäkirjat, joita käytetään silloin, kun yhteen tai kumpaankaan osapuoleen ei sovelleta Prümin sopimusta.

Jos maat eivät ole tehneet kahdenvälistä sopimusta, näissä järjestelyissä olisi noudatettava neuvoston päätöksen 2008/616/YOS ⁽¹⁾ 17 artiklaa ja sovellettavia kansallisia lakeja.

Vierailevan valtuuskunnan koko ei saisi ylittää vastaanottavan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen hyväksymää kokoa, ja valtuuskunnan olisi noudatettava vastaanottavan maan poliisin johtamisjärjestelyjä. Jos valtuuskunnan jäsenet toimivat tavalla, joka ei vastaa sopimuksen määräyksiä, he toimivat tämän käsikirjan ja sovellettavien EU:n neuvoston päätösten ja perussopimusten soveltamisalan ulkopuolella.

3.5 Kustannukset ja rahoitusjärjestelyt

Monet eri tekijät vaikuttavat vierailevan poliisivaltuuskunnan vastaanottamisesta ja lähettämisestä aiheutuviin kustannuksiin, muun muassa valtuuskunnan koko, välimatka ja käytetyt liikennevälineet, mutta keskimäärin kustannukset ovat kohtuullisia ja järkevä investointi, jolla voidaan vähentää turvallisuusriskejä. ⁽²⁾ On erittäin suositeltavaa, että kukin jäsenvaltio varaa tarvittavat määrärahat, jotta kaikkien kansainvälisten ottelujen osalta on mahdollista vastaanottaa ja lähettää poliisivaltuuskuntia.

Kunkin tilaisuuden yhteydessä vastaanottavan maan olisi maksettava majoitus, ateriat (tai oleskelukustannukset) ja vaaditut matkat vastaanottavassa maassa, ja vierailevan maan olisi maksettava valtuuskunnan jäsenten kansainväliset matkat sekä palkat (elleivät asianomaiset kansalliset jalkapalloalan tietopisteet poikkeuksellisesti sovi vaihtoehtoisista järjestelyistä). Nämä järjestelyt on täsmennettävä edellä mainitussa vierailevien poliisivaltuuskuntien käytännön toimintaa koskevassa pöytäkirjassa, joka on kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden www-sivustolla.

3.6 Tutustumiskäynnit

Vastaanottavan maan poliisiviranomaisten on annettava vierailevan poliisivaltuuskunnan avainhenkilöille mahdollisuus tutustua poliisioperaatioiden organisointiin vastaanottavassa maassa tai kaupung(e)issa, jo(i)ssa ottelut pelataan, stadionin sijaintiin sekä kyseisillä pelipaikoilla ottelupäivinä operatiivisesta komennosta vastaaviin henkilöihin:

- kansainvälisten turnausten osalta tämän tulisi tapahtua viimeistään kuusi viikkoa ennen turnausta (esim. vierailevan poliisivaltuuskunnan avainhenkilöille järjestettävien workshopien tai seminaarien muodossa)
- kansainvälisiä yksittäisiä otteluita varten tämän pitäisi tapahtua jonain ottelua edeltävänä päivänä.

Tutustumiskäynnit tarjoavat sekä vastaanottavan että vierailevan poliisin edustajille ihanteellisen tilaisuuden hyödyntää kansainvälistä yhteistyötä mahdollisimman paljon

- jakamalla logistista tietoa kannattajien järjestelyistä isäntäkaupungissa;
- vierailemalla paikoissa, joihin vierailevien kannattajien odotetaan kokoontuvan ennen ottelua ja sen jälkeen;
- keskustelemalla ja sopimalla vierailevan valtuuskunnan roolista;
- lisäämällä tietoisuutta vastaanottavan poliisin valmisteluista ja operaatioista;
- suunnittelemalla, miten vieraileva valtuuskunta otetaan mukaan operaatioon;
- määrittelemällä asiaa koskevat säännökset ja poliisin toleranssitasot;

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2008/616/YOS, tehty 23 päivänä kesäkuuta 2008, rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn päätöksen 2008/615/YOS täytäntöönpanosta (EUVL L 210, 6.8.2008, s. 12).

⁽²⁾ Vuonna 2014 tehty tutkimus vahvisti, että keskimääräiset kustannukset olivat alhaiset ja että niillä investoitiin järkevästi poliisin määrärahoja:

- vierailevan valtuuskunnan vastaanottamisen keskimääräiset kustannukset olivat **282 euroa valtuuskuntaa kohti**, mikä kattaa majoituskulut ja maansisäiset matkakulut;
- poliisivaltuuskunnan lähettämisen keskimääräiset kustannukset olivat **850 euroa valtuuskuntaa kohti**, mikä kattaa ulkomaan-matkoista johtuvat matkakulut ja muut kulut.

(Katso myös asiakirjassa 11908/16 oleva neuvoston päätöslauselma vierailevien poliisivaltuuskuntien vastaanottamiseen ja lähettämiseen liittyvistä kustannuksista sellaisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen (ja muiden urheilutapahtumien) yhteydessä, joissa on mukana ainakin yksi jäsenvaltio.)

- rakentamalla luottamusta ja tehokkaita yhteyskanavia molempien poliisiviranomaisten välille; ja
- tarvittaessa määrittelemällä toimenpiteitä, jotta kannattajaryhmät voidaan pitää toisistaan erillään isäntäkaupungissa.

3.7 Vierailevien poliisivaltuuskuntien avustaminen

Kaikkien vierailevan poliisivaltuuskunnan jäsenten turvallisuuden varmistaminen on äärimmäisen tärkeää ja se on otettava huomioon kaikissa vierailevan poliisin käytännön työtä koskeissa vastaanottavan ja vierailevan poliisin riskinarvioinneissa.

Vierailevan poliisivaltuuskunnan jäsenten, erityisesti yhteyshenkilön, toiminnan koordinoijan ja toimeenpanevien poliisiviranomaisten (ks. jäljempänä) olisi työskenneltävä yhdessä paikallisten poliisiviranomaisten (oppaiden) kanssa, joiden on oltava palveluksessa olevia poliisiviranomaisia ja joilla tulisi olla kokemusta poliisin toiminnasta jalkapallo-otteluissa omassa kaupungissaan tai maassaan ja joiden olisi tunnettava tapahtumapaikka ja mahdolliset riskialueet.

Oppaat

- heidät olisi otettava mukaan kansalliseen/paikalliseen poliisioperaatioon ja heillä olisi oltava valmiudet välittää tietoa, jonka perusteella operatiivisesta komennosta vastaavat poliisit voivat tehdä päätöksiä;
- heidän olisi tunnettava poliisiorganisaationsa, sen menetelmät ja komentorakenne;
- heitä ei saisi käyttää oman maansa riskikannattajien seurantaan, sillä heidän tehtävänsä on avustaa vierailevan poliisivaltuuskunnan jäseniä;
- heille tulisi antaa yksityiskohtaiset tiedot vastaanottavan maan poliisioperaatiosta, heidän vastuistaan ja tehtävistä, jotka vierailevan poliisivaltuuskunnan jäsenten on määrä suorittaa;
- heidän olisi oltava vastuussa vierailevan poliisivaltuuskunnan turvallisuudesta ja toimittava viestintäkanavana vastaanottavan poliisin kanssa;
- heidän olisi toimittava yhdessä vierailevan poliisivaltuuskunnan kanssa operaation ajan; näin saadaan kehitettyä toimiva työsuhde;
- heidän tulisi toimia yhdessä vierailevan poliisivaltuuskunnan kanssa käyttäen etukäteen sovittua yhteistä kieltä.

3.8 Vierailevien poliisivaltuuskuntien kokoonpano

Vierailevan poliisivaltuuskunnan kokoonpanon olisi oltava sellainen, että sillä on valmiudet tukea vastaanottavan maan poliisioperaatiota.

Annettavan tuen laadusta riippuen poliisivaltuuskuntaan voi kuulua:

1. **valtuuskunnan päällikkö**, joka on toiminnallisesti ja virka-asemansa puolesta vastuussa vierailevasta poliisivaltuuskunnasta;
2. **yhteyshenkilö** (tai useita, jos asianomaiset kansalliset jalkapalloalan tietopisteet ovat niin sopineet), joka vastaa erityisesti tietojenvaihdosta oman maansa ja järjestävän maan välillä;
3. **toiminnan koordinoija**, joka vastaa vierailevien toimeenpanevien poliisiviranomaisten toiminnan koordinoinnista;
4. **poliisitarkkailijat**, jotka vastaavat tarkkailu- ja saattotehtävistä, yhteyksistä kannattajiin sekä muista tehtävistä;
5. **tiedottaja** mediayhteyksiä varten.

Kansainvälisten turnausten aikana yhteyshenkilö sijoitetaan todennäköisesti yhteen tai sitten kahden valtion yhteiseen poliisitiedon koordinaatiokeskukseen, kun taas toiminnan koordinoija voidaan sijoittaa paikalliseen tietokeskukseen kaupungissa, jossa ottelu pelataan. Kun on kyse yksittäisistä otteluista, heidät voidaan sijoittaa järjestävän maan kansalliseen jalkapalloalan tietopisteeseen tai muuhun sopivaan paikkaan.

Kun on kyse yksittäisestä ottelusta, yhteyshenkilö / toiminnan koordinoija työskentelee tiiviissä yhteistyössä vastaanottavan poliisin kanssa järjestävässä kaupungissa.

Vastaanottavan poliisin tulisi antaa yhteyshenkilöiden / toiminnan koordinoijien käyttöön asianmukainen tekninen laitteisto, jotta he voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti.

Vieraileva poliisivaltuuskunta voi käyttää joko siviili- tai virkapukua.

3.9 Vierailevan poliisivaltuuskunnan tärkeimmät tehtävät

Järjestävän maan poliisioperaatioille koituvan lisäarvon kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että vierailevien poliisivaltuuskuntien jäsenillä on tietoa ja kokemusta vierailevien kannattajien dynamiikasta ja käyttäytymisestä.

Vierailevalla poliisivaltuuskunnalla olisi oltava seuraavat valmiudet:

- tämän käsikirjan hyvä käytännön tuntemus;
- kansainvälisen tietojenvaihdon helpottamiseksi käytettävien menettelyjen tuntemus;
- valmiudet edustaa maataan ja suoriutua tehtävistään tehokkaasti tehtäessä yhteistyötä järjestävän maan poliisiyksiköiden kanssa (heillä on oltava diplomaattisia kykyjä, itseluottamusta, heidän on kyettävä itsenäiseen toimintaan ja kommunikoimaan etukäteen sovitulla yhteisellä kielellä);
- perustiedot jalkapalloiluun liittyvästä väkivallasta/levottomuuksista omassa maassaan.

Valtuuskunnan päätehtävät ovat:

- kerätä ja välittää tietoa ja tiedustelutietoa oman valtuuskuntansa ja vastaanottavan poliisin välillä;
- varmistaa, että vierailevien toimeenpanevien poliisiviranomaisten (virkapuvussa ja/tai siviiliasussa) käytännön työskentely on tehokasta, jotta he voivat olla keskeisessä roolissa tapahtumaan liittyvässä vastaanottavan maan poliisioperaatiossa;
- antaa ajoissa täsmällisiä tietoja vastaanottavan poliisin komentajalle.

Valtuuskunnan päällikön tärkeimpänä tehtävänä on toimia strategisena ja taktisena neuvonantajana vastaanottaville viranomaisille.

Yhteyshenkilön ja/tai toiminnan koordinoijan (joka voi olla sama tai eri henkilö riippuen vierailevan poliisin käytännön toimintaa koskevasta kahdenvälisestä sopimuksesta) tärkeimpänä tehtävänä on helpottaa vierailevan maan ja vastaanottavan maan viranomaisten välistä tietojenvaihtoa yksittäisen jalkapallo-ottelun tai turnauksen yhteydessä. Ellei yhteyshenkilöä eikä toiminnan koordinoijaa ole nimitetty, valtuuskunnan päällikön olisi huolehdittava heidän tehtävistään.

Valtuuskunnan käyttämät toimeenpanevat poliisiviranomaiset ovat poliisitarkkailijoita.

Poliisitarkkailijat voivat (joko virkapuvussa tai siviiliasussa):

- olla vastaanottavan poliisin käytettävissä vuorovaikutukseen vierailevien kannattajien kanssa joukkojenhallinnassa avustamiseksi;
- auttaa tunnistamaan riskikannattajat joukoissa ja vähentämään näiden mahdollisuuksia väkivaltaisuuksien tai levottomuuksien lietsontaan ja/tai niihin osallistumiseen ilman muita seurauksia.

Poliisitarkkailijoilla tulisi olla omassa maassaan hankittua kokemusta poliisitoiminnasta jalkapallo-otteluissa.

Heillä olisi

- oltava taidot ja kokemusta kommunikoida tehokkaasti (tarvittaessa) kannattajien käytökseen vaikuttamiseksi; ja/tai
- heidän olisi oltava kannattajiensa käytöksen ja mahdollisesti aiheuttamien riskien asiantuntijoita; ja
- heidän olisi pystyttävä kommunikoimaan tehokkaasti tapahtuman aikana vastaanottavan poliisin kanssa siitä, minkä tyyppisiä riskejä vierailevat kannattajat saattavat aiheuttaa tai olla aiheuttamatta tiettyä aikana tietyssä paikassa.

Poliisitarkkailijoiden olisi voitava antaa sekä positiivisia että negatiivisia tietoja maansa vierailevista kannattajista. Tämä auttaa vastaanottavan maan poliisikomentajia tekemään harkittuja päätöksiä väliintulotarpeesta tai kannattajien oikeutetun käytöksen edistämisestä.

Jos vastaanottava maa tähän suostuu, vierailevat poliisitarkkailijat voivat myös kerätä sovittua välineistöä käyttäen tiedustelutietoa tai todisteita järjestävän poliisin käyttöön tai syytetarkoituksiin omassa maassaan.

3.10 Kielet

Asianomaisten maiden olisi sovittava keskenään etukäteen kielijärjestelyistä.

Vierailevien poliisivaltuuskuntien jäsenten olisi mahdollisuuksien mukaan osattava vastaanottavan maan kieltä, jotta viestintä vastaanottavan ja vierailevan poliisihenkilöstön välillä sujuisi helpommin.

3.11 Vastaanottavan ja vierailevan poliisin yhteistyö tapahtuman aikana

Vierailevalle poliisivaltuuskunnalle olisi tiedotettava vastaanottavan poliisin operatiivisesta suunnitelmasta (mukaan lukien joukkojenhallintafilosofia ja käyttäytymiseen liittyvät toleranssitasot). Heidät olisi otettava täysin mukaan vastaanottavan maan poliisioperaatioon (ja heille olisi annettava mahdollisuus osallistua ennen otteluita ja otteluiden jälkeen pidettäviin tiedotustilaisuuksiin).

Vastaanottava poliisi ja vieraileva poliisivaltuuskunta tiedottavat omille kansallisille jalkapalloalan tietopisteilleen tilanteesta koko operaation ajan ja esittävät ottelun jälkeen viiden työpäivän kuluessa raportin kansalliselle jalkapalloalan tietopisteelleen.

Vierailevan poliisivaltuuskunnan tulisi aina huolehtia siitä, että heidän toimintansa ei saata muita henkilöitä tarpeettomasti vaaraan ⁽¹⁾.

3.12 Tunnusliivien käyttö

Kun on taktisista syistä yhteisesti niin sovittu, vierailevat poliisivirkamiehet, jotka eivät käytä virkapukua työssään, voivat käyttää lisäyksessä 4 kuvattua normin mukaista valoa heijastavaa ja näkyvää vierailevan poliisin tunnisteliiviä. Jokaisen vierailevan poliisivirkamiehen tulisi kuljettaa liiviä mukanaan matkustaessaan ulkomailla.

3.13 Akkreditoinnit

Järjestävän maan poliisiviranomaiset huolehtivat yhteistyössä jalkapallo-ottelun järjestäjien kanssa siitä, että vierailevalla poliisivaltuuskunnalla on tarvittaessa pääsy stadionille ja asianmukaiset valtuudet (istumapaikka ei pakollinen), jotta valtuuskunta voi suorittaa tehtävänsä tehokkaasti. Järjestyksenvallvojille ja muille turvallisuudesta vastaaville henkilöille ilmoitetaan asiasta ottelua edeltävässä tiedotustilaisuudessa.

3.14 Jalkapallotapahtumat maissa, joilla ei ole kansallista jalkapalloalan tietopistettä

Kuten tässä käsikirjassa ja etenkin edellä olevassa 1 luvussa on korostettu, jos jalkapallo-ottelu tai turnaus pelataan valtiossa, jolla ei ole kansallista jalkapalloalan tietopistettä, kaikki tieto olisi vaihdettava vastaanottavan maan nimetyn poliisiyhteyspisteen ja vierailevan maan kansallisen jalkapalloalan tietopisteen välillä.

Tapahtuman aikana vastaanottavan maan nimetyn poliisiyhteyspisteen olisi oltava yhteydessä vierailevan maan / vierailevien maiden kansalliseen jalkapalloalan tietopisteeseen vierailevan poliisivaltuuskunnan nimetyn yhteyshenkilön välityksellä, mikäli tällainen on nimetty.

3.14 a Kahdenväliset sopimukset

On erittäin suositeltavaa, että tapahtumaan osallistuvat maat hyväksyvät jo valmistelujen varhaisessa vaiheessa vastaanottavan maan viranomaisten kanssa kahdenvälisen sopimuksen, jossa esitetään tiedonvaihtoa, vierailevien poliisivaltuuskuntien käytännön toimintaa ja muuta tapahtumaan liittyvää poliisiyhteistyötä koskevat järjestelyt. Nämä kahdenväliset sopimukset voivat kattaa myös hallinnollisen ja oikeudellisen yhteistyön alat. Asiakirjassa 12261/16 esitetään malli kahdenvälisestä sopimuksesta varten. Se sisältää luettelon kysymyksistä, joita olisi pohdittava ja joista olisi sovittava molempien osapuolten välillä. Malli ei ole mallisopimus vaan pikemminkin apuväline kahdenvälisiä neuvotteluja varten.

⁽¹⁾ Ks. Prümin päätöksen 21 artikla (siviilioikeudellinen vastuu) ja 22 artikla (rikosoikeudellinen vastuu).

3.14 b Kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden yhteistyö

Valmistauduttaessa avustamaan suurissa turnauksissa kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden on suositeltavaa:

- jakaa tietoja kahdenvälisistä keskusteluista/neuvotteluista vastaanottavan maan viranomaisten kanssa;
- aloittaa varhaisessa vaiheessa vuoropuhelu vastaanottavien viranomaisten kanssa ja pitää sitä yllä käyttäen kansainvälisiä virastoja, etenkin Interpolia, korostamaan kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden eurooppalaisen verkoston keskeistä merkitystä; ja
- aloittaa koordinoitua vierailua vastaanottavan maan tapahtumakaupunkeihin ja stadioneille, jotta voidaan tarkentaa paikallisia järjestelyjä ja edistää tehokasta vuoropuhelua kansallisella ja paikallisella tasolla.

3.15 Interpolin ja Europolin asema

Kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden verkosto on asianmukainen ja nopea keino tietojen vaihtamiseksi joukkojenhallinnasta, yleisestä turvallisuudesta ja yleisestä järjestyksestä sekä niihin liittyvistä riskeistä. Euroopan unionin lainsäädännön mukaan vastaanottavien ja vierailevien poliisiviranomaisten on vaihdettava tällaisia tietoja omien kansallisten jalkapalloalan tietopisteidensä tai vastaanottavan poliisin nimetyn yhteyspisteen ja tapahtuman aikana vastaanottavassa maassa vierailevan poliisin yhteyshenkilöiden välityksellä.

Kansalliset jalkapalloalan tietopisteet voivat kuitenkin olla yhteydessä Interpoliin tai Europoliin, kun on kyse riskikannattajaryhmien toiminnan välisistä yhteyksistä sekä yhteyksistä vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden tai muun kuin jalkapalloon liittyvän rikollisuuden kanssa.

Lisäksi Europol, Interpol ja/tai muut oikeus- ja sisäasioiden alan viranomaiset kuten Frontex voivat laillisen toimeksiantonsa mukaisesti tukea merkittävällä tavalla suuria kansainvälisiä jalkapalloturnauksia isännöivien maiden toimivaltaisia viranomaisia. Tähän voi kuulua erilaisten tukipalvelujen, asiaa koskevien tietojen ja analyysien sekä vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta ja/tai terrorismia koskevien uhka-arvioiden toimittaminen.

Esimerkiksi suurten turnausten aikana:

- voidaan käyttää suurtapahtumien tukena toimivaa Interpol-ryhmää tukemaan vastaanottavan maan lainvalvonta-toimintaa suuren turnauksen aikana
- Europol voi käyttää henkilöstöään vastaanottavan poliisin koordinaatiokeskuksessa helpottaakseen tiedonvaihtoa ja toimittaakseen tiedustelutietoa ja antaakseen analyttistä tukea järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja muiden vakavan rikollisuuden muotojen osalta
- vastaanottavan maan ja Frontexin henkilöstöt voivat sopia kahdenvälisistä järjestelyistä rajatylittäviä operaatioita varten.

Tällöin vierailevien maiden kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden tai vierailevien poliisivaltuuskuntien päälliköiden olisi pyrittävä varmistamaan varhaisessa vaiheessa, mitkä näiden virastojen tehtävät tarkalleen ottaen ovat ja pitämään tarvittaessa yhteyttä yhteistä etua koskevissa asioissa.

4 LUKU

4. Poliisin ja järjestäjän yhteistyö

Tiivis yhteistyö poliisin ja stadionviranomaisten / ottelun järjestäjän (ja muiden asianomaisten osapuolten, mukaan lukien kaikki stadionilla toimivat yksityiset turvallisuusalan yritykset ja järjestyksenvalvojat) välillä on ratkaisevan tärkeää tehokkaiden turvallisuusjärjestelyjen toteuttamiseksi stadionilla.

Paikallisella tasolla keskeiset yhteistyökumppanit ovat ottelusta vastaava poliisikomentaja ja henkilö, jonka ottelun järjestäjä on nimennyt vastaamaan turvallisuudesta ja joukkojenhallinnasta stadionilla (yleensä stadionin turvallisuusvastaava, stadium safety officer, vaikka joissakin valtioissa käytetään termiä security officer).

Poliisikomentajan ja stadionin turvallisuusvastaavan tulisi tehdä yhteistyötä toistensa tehtäviä täydentäen sanotun kuitenkaan vaikuttamatta itse kunkin velvollisuuksiin, toimivaltaan ja tehtäviin, jotka on mahdollisesti esitetty kansallisessa lainsäädännössä tai stadionin säännöissä tai jotka on määritelty järjestäjän ja poliisin välisessä kirjallisessa sopimuksessa (jota usein kutsutaan aiesopimuksiksi), jossa eritellään poliisin (mahdollinen) rooli ratkaisevissa joukkojenhallintatehtävissä. Näihin tehtäviin kuuluu muun muassa turvallisuushenkilöstön (järjestyksenvalvojen) tukeminen kaikenlaisten järjestyshäiriöiden ja muun rikollisuuden käsittelemisessä; järjestäjän hätätilannemenettelyjen käynnistäminen; ja sellaisten olosuhteiden määrittely, joissa poliisin tulisi ottaa hallintaansa koko stadion tai osa siitä hätä- ja vaaratilanteissa, sekä tätä koskeva menettely ja hallinnan palauttaminen lopulta järjestäjälle.

Tiiviillä yhteistyöllä pyritään myös varmistamaan, että järjestäjä ottaa huomioon poliisin näkemykset useista keskeisistä stadionien sisäistä turvallisuutta koskevista näkökohdista. Lukuisia tärkeitä seikkoja saadaan katettua tällä tavoin, muun muassa kameravalvonnan käyttö joukkojenhallinnassa ja todisteiden keräämisessä; yhteiset tai määrättyt stadionin sisäiset viestintäjärjestelyt; mahdollinen vierailevien järjestyksenvalvojien käyttö yhteyshenkilöinä sekä stadionin sisällä että matkalla stadionille ja pois stadionilta; järjestelyt eri virastojen yhteistä valvontahuonetta varten, johon kuuluu tarvittaessa poliisin komentopaikka.

Asiaa koskevia yksityiskohtaisia ohjeita annetaan Euroopan neuvoston pysyvän komitean konsolidoidussa suosituksessa nro 1/2015 turvallisuutta ja palveluja koskevasta yhdenmukaisuudesta lähestymistavasta.

5 LUKU

5. Poliisin ja oikeus- ja syyttäväviranomaisten yhteistyö

Tämän luvun sisältöä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon suuret erot jäsenvaltioiden oikeus- ja syyttäväviranomaisten rakenteessa ja toimivallassa.

Poliisin ja oikeus- ja syyttäväviranomaisten tiivis yhteistyö voi antaa merkittävää hyötyä sekä yksittäisten otteluiden että turnausten kannalta.

Vastaanottavalla maalla on suvereniteetti ja lainkäyttövalta käsitellä kaikkia väitettyjä tapahtumaan liittyviä kyseisessä maassa tehtyjä rikkomuksia, mutta jäsenvaltioiden poliisi- ja muut viranomaiset ja EU:n toimivaltaiset elimet (mm. Eurojust) ovat myös velvollisia tukemaan vastaanottavan maan oikeus- ja lainvalvontaviranomaisia siinä määrin kuin mahdollista ja sallittua.

Kaikkien jäsenvaltioiden tulisi huolehtia siitä, että tapahtumaan liittyviin rikkomuksiin pystytään puuttumaan nopeasti ja asianmukaisella tavalla.

Vastaanottavan maan poliisi- ja muiden viranomaisten tulisi tiedottaa vieraileville poliiseille ja kannattajille asiaankuuluvasta kansallisesta lainsäädännöstä ja/tai rikos-, siviili- tai hallinto-oikeudellisista menettelyistä sekä yleisimpiä jalkapalloon liittyviä rikkomuksia koskevista enimmäisrangaistuksista.

Keskinäisestä oikeusavusta tehtyjä voimassa olevia monenvälisiä sopimuksia tulisi tarvittaessa hyödyntää täysin kaikkien kansainvälisten jalkapallo-otteluiden osalta. Vastaanottava maa voi lisäksi sopia minkä tahansa toisen maan kanssa kahdenvälisistä järjestelyistä, jotka koskevat tehostettua keskinäistä oikeusapua ennen tapahtumaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Tukea antavan maan / antavien maiden kansallisen jalkapalloalan tietopisteen tulisi ilmoittaa järjestävän maan kansalliselle jalkapalloalan tietopisteelle seuraavista seikoista:

- kaikki lailliset mahdollisuudet (esim. pääsykielto jalkapallo-otteluihin, maastapoistumiskielto), joita ne voivat käyttää estääkseen riskikannattajia osallistumasta tapahtumaan;
- toimenpiteet, joita vierailevat poliisivaltuuskunnat ja/tai muut toimivaltaiset viranomaiset (kuten vierailevat yhteyshenkilöinä toimivat syyttäjät) voivat toteuttaa kerätäkseen todisteita kaikista vierailevien kannattajien tekemistä jalkapalloon liittyvistä rikkomuksista;
- vastaanottavassa maassa tehdyt rikkomukset, joista tukea antavassa maassa voidaan asettaa syytteeseen (rikkomukseen syyllistyneen henkilön palattua).

Vastaanottava maa voi pyytää muita maita lähettämään yhteyshenkilönä toimivan syyttäjän/tuomarin olemaan läsnä tapahtuman aikana.

On suositeltavaa, että vastaanottavan maan viranomainen antaa kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti vierailevalle poliisivaltuuskunnalle ja/tai toimivaltaiselle viranomaiselle (kuten vieraileville yhteyshenkilöinä toimiville syyttäjille) tiedot kansalaisiaan koskevista rikosrekistereistä, oikeudenkäyntipöytäkirjoista, poliisin raporteista tai tutkintaraporteista sekä tiedot aiemmista pidätyksistä.

Tukea antava maa voi vaihtoehtoisesti sopia, että sillä on käytettävissään yhteyshenkilönä toimiva syyttävä/tuomari, joka on valmiina matkustamaan vastaanottavaan maahan sen pyynnöstä, tai nimetä yhteyshenkilönä toimivan syyttäjän/tuomarin vastaanottavan maan nimetyn viranomaisen kanssa käytävää yhteydenpitoa varten.

Tukea antavan maan kansallinen jalkapalloalan tietopiste pyrkii kansallisen lainsäädännön soveltamisalan puitteissa vastaamaan ripeästi kaikkiin pidätettyjä henkilöitä koskeviin lisätietopyyntöihin ja antamaan tietoja aiemmista tuomioista, jotka on annettu muun muassa jalkapalloiluun liittyvistä rikkomuksista.

Kaikista kustannuksista, jotka liittyvät vastaanottavaan maahan lähetettyihin yhteyshenkilöinä toimiviin syyttäjiin/tuomareihin, olisi sovittava kahdenvälisissä sopimuksissa.

Järjestävän maan tulisi antaa vierailevien yhteyshenkilöinä toimivien syyttäjien/tuomarien käyttöön tarvittavat viestintävälineet ja muut varusteet.

6 LUKU

6. Poliisin ja kannattajien yhteistyö

Poliisin yhteydenpito kannattajaryhmiin valtakunnallisella ja paikallisella tasolla voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla turvallisuusriskien vähentämiseen kansainvälisissä jalkapallo-otteluissa. Tätä yhteistyötä voi kuitenkin haitata se, jos kannattajien edustajien katsotaan työskentelevän poliisin puolesta ja esimerkiksi jakavan henkilötietoja.

Vierailevat poliisivaltuuskunnat ja kannattajien edustajat voivat auttaa varmistamaan, että vastaanottava poliisi on tietoinen vierailevien kannattajien luonteesta ja kulttuurista. Vastaanottavan poliisin tulisi ottaa tämä huomioon dynaamisessa riskinarvioinnissaan.

Oman maan kannattajille, paikallisyhteisöille ja vieraileville kannattajille olisi annettava mahdollisesti tärkeitä tietoja ja lisääntynyttä luottamusta tapahtuman osalta. Keskeisiin toimiin tämän saavuttamiseksi kuuluvat: tehokas mediastrategia; sosiaalisen median ja internetsivustojen käyttö; esitteet; ja läheinen yhteistyö nimettyjen kannattajien yhteyshenkilöiden ja kannattajien edustajien kanssa sekä kannattajille suunnattujen aloitteiden parissa (esim. kannattajalähetystöt, "fan embassies").

Poliisin ja kannattajaryhmien jatkuva yhteistyö ja yhteydenpito voi auttaa luomaan turvallisen ja vastaanottavaisen ilmapiirin kaikille kannattajille, ja se voi toimia tärkeiden tietojen välityskanavana (esim. matkaa koskevat ohjeet, pääsyreitit stadionille, sovellettava lainsäädäntö ja käyttäytymistä koskevat toleranssitasot).

Vastaanottavalla ja vierailevalla poliisilla olisi näin ollen oltava käytössään strategia kannattajien kanssa viestimiseksi (jäljempänä "vuoropuhelu"). Vuoropuhelu on tehtävä, joka voidaan antaa joko erikoistuneille (ja koulutetuille) viestintävaativille tai etulinjan (joukkojenhallinta / yleinen järjestys) operatiivisille yksiköille, jotka ovat saaneet koulutusta viestintä- ja konfliktinratkaisutekniikoissa.

On osoittautunut, että tämä lähestymistapa edistää kannattajien kykyä hillitä itseään ja helpottaa nopeaa ja asianmukaista väliintuloa turvallisuusongelmien tai -riskien ilmetessä.

Yksityiskohtaisia ohjeita aiheesta on annettu neuvoston päätöslauselmassa käsikirjasta, joka sisältää suosituksia väkivaltasuuksien ja levottomuuksien ehkäisemiseksi ja hillitsemiseksi sellaisten kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä, joissa on osallisena vähintään yksi jäsenvaltio, hyväksymällä parhaita käytäntöjä poliisin ja kannattajien yhteydenpitoa varten. ⁽¹⁾

7 LUKU

7. Viestintä- ja tiedotusstrategia

7.1 Viestintästrategia

Tehokas ja avoin viestintästrategia kuuluu olennaisena osana jalkapallo-otteluiden, turnausten ja muiden urheilutapahtumien turvallisuuskonseptiin.

Vastaanottavan maan poliisiviranomaisten olisi tästä syystä työskenneltävä tiiviisti valtion ja paikallisviranomaisten kanssa, jalkapalloviranomaisten ja jalkapallotapahtumien järjestäjien kanssa sekä tiedotusvälineiden ja kannattajaryhmien kanssa kattavan eri viranomaisten yhteisen viestintästrategian laatimiseksi ja toteuttamiseksi.

Tehokas eri viranomaisten yhteinen tiedotusstrategia on keskeinen osa viestintästrategiaa, sillä sen avulla kaikki osapuolet, erityisesti vierailevat kannattajat, saavat tärkeää tietoa esimerkiksi matkustusohjeista, pääsyreiteistä stadionille, sovellettavasta lainsäädännöstä ja käyttäytymistä koskevista toleranssitasoista.

Keskeisenä tavoitteena tulisi olla se, että tapahtumasta annetaan myönteinen kuva niin oman maan kuin vierailevillekin kannattajille, paikallisyhteisöille, yleisölle ja henkilöille, jotka osallistuvat turvallisuusoperaatioihin. Tämä voi auttaa luomaan vastaanottavaisen ympäristön kaikille asianosaisille ja edistää merkittäväällä tavalla turvallisuusriskien vähentämistä.

⁽¹⁾ Asiak. 11907/16.

7.2 Tiedotusstrategia

Poliisin (ja laajemmin eri viranomaisten) tiedotusstrategiassa tulisi pyrkiä ainakin

- antamaan tietoa ennakoivasti ja avoimesti;
- antamaan tietoa turvallisuutta koskevista valmistelutoimista vakuuttavalla ja myönteisellä tavalla;
- tiedottamaan siitä, miten poliisi aikoo tukea kannattajien sallittuja toimia;
- selvittämään, minkälaista käyttäytymistä poliisi ei hyväksy;
- antamaan luotettavia tietoja kaikista välikohtauksista mahdollisimman nopeasti.

Poliisin tulisi työskennellä tiiviisti valtion ja paikallisviranomaisten kanssa, jalkapalloviranomaisten ja jalkapallotapahtumien järjestäjien kanssa sekä tarvittaessa kannattajaryhmien kanssa sellaisen eri viranomaisten yhteisen tiedotusstrategian laatimiseksi ja toteuttamiseksi, jossa:

- edistetään ennalta myönteistä kuvaa tapahtumasta;
- varmistetaan poliisin ja kumppanivirastojen selvä tehtävänjako sen suhteen, kuka vastaa eri turvallisuusnäkökohdista (ja muista asioista) tiedottamisesta tiedotusvälineille;
- annetaan yhteistä tausta- ja muuta tietoa kaikille poliisin ja muiden viranomaisten tiedottajille (tiedotusmateriaalia tulisi päivittää säännöllisesti ajankohtaisten aiheiden ja kysymysten sekä ilmaantuvien riskien tai tapahtumien huomioon ottamiseksi);
- varmistetaan, että tiedotusvälineille ja/tai internetissä annetaan säännöllisesti asiatietoa tapahtuman edellä, aikana ja jälkeen;
- annetaan säännöllisesti mahdollisuuksia lehdistön ja tiedotusvälineiden tiedotustilaisuuksiin;
- otetaan huomioon eri toimittajien ja tiedotusvälineiden tarpeet ja kiinnostuksen kohteet.

8 LUKU

8. Jalkapalloilun eurooppalaisten turvallisuusasiantuntijoiden kokoukset

On erittäin suositeltavaa, että kunkin EU:n neuvoston puheenjohtajakauden aikana puheenjohtajavaltio järjestää suurten urheilutapahtumien asiantuntijaryhmän kokouksen ja että puheenjohtajavaltio raportoi lainvalvontatyöryhmälle kyseisen kokouksen tuloksista ja asiantuntijaryhmän käynnissä olevasta työstä.

Lisäksi suositellaan, että kukin puheenjohtajavaltio järjestää jalkapalloilun turvallisuutta pohtivan eurooppalaisen asiantuntijaryhmän kokouksen, jossa

- suurten urheilutapahtumien asiantuntijaryhmä valmistelee asiaa koskevat huomioon otettavat asiakirjat;
- valmistellaan suurten urheilutapahtumien asiantuntijaryhmän työohjelmat ja seurataan niiden täytäntöönpanoa;
- seurataan kannattajien käyttäytymisessä ja siihen liittyvissä riskeissä havaittuja uusia kehityssuuntauksia;
- seurataan ja helpotetaan kansallisten jalkapalloalan tietopisteiden eurooppalaisen verkoston työskentelyä;
- jaetaan kansainväliseen poliisiyhteistyöhön ja poliisin strategioihin ja taktiikoihin liittyviä hyviä käytäntöjä jalkapallotapahtumia varten;
- tehdään yhteistyötä kumppani-instituutioiden kanssa yhdenmisen, eri viranomaisten yhteisen jalkapalloilun turvallisuutta ja palvelujen tarjontaa koskevan lähestymistavan kehittämiseksi; ja
- käsitellään muita kiinnostavia ja merkityksellisiä asioita.

9 LUKU

9. Luettelo jalkapallotapahtumien turvallisuutta koskevista huomioon otettavista asiakirjoista**9.1 Euroopan unionin neuvoston aiemmin hyväksymät asiakirjat**

1. Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä marraskuuta 1993, urheilutapahtumien järjestäjien vastuusta (asiak. 10550/93).
2. Neuvoston suositus, annettu 22 päivänä huhtikuuta 1996, ohjeista jalkapallo-ottelujen yhteydessä esiintyvien levottomuuksien ehkäisemiseksi ja hillitsemiseksi. Liitteenä mallilomake poliisin hallussa olevien jalkapallohuliganismia koskevien tietojen vaihtamiseksi (EYVL C 131, 3.5.1996, s. 1).
3. Yhteinen toiminta, hyväksytty 26 päivänä toukokuuta 1997 yhteistyöstä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden alalla (EYVL L 147, 5.6.1997, s. 1).
4. Neuvoston päätöslauselma, annettu 9 päivänä kesäkuuta 1997, jalkapallohuliganismin ehkäisemisestä ja hillitsemisestä kokemusten vaihdon, stadionille pääsyn kieltämisen ja tiedotusvälineitä koskevan politiikan avulla (EYVL C 193, 24.6.1997, s. 1).
5. Neuvoston päätöslauselma, annettu 21 päivänä kesäkuuta 1999, kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja tähän liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevasta käsikirjasta (EYVL C 196, 13.7.1999, s. 1).
6. Neuvoston päätöslauselma, annettu 6 päivänä joulukuuta 2001, sellaisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen, joissa on mukana ainakin yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja siihen liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevia suosituksia sisältävästä käsikirjasta (EYVL C 22, 24.1.2002, s. 1).
7. Neuvoston päätös, tehty 25 päivänä huhtikuuta 2002, turvallisuudesta kansainvälisten jalkapallo-ottelujen yhteydessä (EYVL L 121, 8.5.2002, s. 1).
8. Neuvoston päätöslauselma, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, pääsyn kieltämisestä jäsenvaltioissa kentille, joilla pelataan kansainvälisiä jalkapallo-otteluita (EUVL C 281, 22.11.2003, s. 1).
9. Neuvoston päätöslauselma, annettu 4 päivänä joulukuuta 2006, sellaisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen, joissa on mukana ainakin yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja siihen liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevia suosituksia sisältävästä käsikirjasta (EUVL C 322, 29.12.2006, s. 1).
10. Neuvoston päätös 2007/412/YOS, tehty 12 päivänä kesäkuuta 2007, turvallisuudesta kansainvälisten jalkapallo-ottelujen yhteydessä tehdyn päätöksen 2002/348/YOS muuttamisesta (EUVL L 155, 15.6.2007, s. 76).
11. Neuvoston päätöslauselma, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2010, sellaisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen, joissa on mukana ainakin yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja siihen liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevia suosituksia sisältävästä ajantasaistetusta käsikirjasta (EUVL C 165, 24.6.2010, s. 1).

9.2 Euroopan neuvoston hyväksymät asiakirjat

1. Euroopan neuvoston vuoden 2016 yleissopimus integroidusta lähestymistavasta jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilutapahtumien turvallisuuteen ja palveluihin
 2. Turvallisuutta ja palveluja jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutapahtumissa koskeva pysyvän komitean suositus nro 1/2015 (konsolidoitu suositus).
-

Appendix 1

PROTOCOL FOR THE DEPLOYMENT OF VISITING POLICE DELEGATIONS FOR FOOTBALL MATCHES WITH AN
INTERNATIONAL DIMENSION

(For use when both the host and visiting States are party to the Prüm Treaty)

In compliance with the Prüm Decisions, in particular Article 17 of Council Decision 2008/615/JHA, this protocol sets out the practical detailed arrangements to be agreed between NFIPs for the deployment of visiting police delegations for football matches with an international dimension.

1. Requesting Member State/Country:

2. Requesting Organisation/Contact Person:

Name of the organisation:

Name of contact person (police commander/NFIP):

Role:

Address:

Phone:

Mobile phone:

Email:

3. Event (match or tournament)

3a: Place where the operation is to take place

Region, town, area or locality:

Other information:

3b: Period covered by the operation

Requested start date	Proposed end date

The end date may be deferred by mutual consent.

3c: Officer(s) responsible ⁽¹⁾

From the host Member State/Country

Name	Rank	Function	Service to which officer belongs	Telephone/email

⁽¹⁾ This is normally the person responsible for the locality/venue where the event will take place.

3d: Purpose

Joint operation at a football match/tournament with an international dimension

Specific assistance requested from the seconding Member State(s)/Countries (if YES please indicate the number of officers requested) ⁽¹⁾

Head of Delegation:	YES	NO
Liaison Officer:	YES	NO
Operational Coordinator:	YES	NO
Operational Police Officers in Uniform:	YES	NO
Operational Police Officers in Plain Clothes:	YES	NO
Press Officer:	YES	NO

3e: Place of deployment of the visiting police delegation (to include details of likely locations of deployment, i.e. airports, railway stations, city centre, stadium etc.)

3f: Requested tasks for the visiting police delegation:

Advising and supporting the host policing operation:	YES	NO
Liaison and dialogue with visiting supporters:	YES	NO
Other (please specify):		

3g: Is it planned that any members of the visiting police delegation will have official (executive) powers in the host country? YES NO

If YES please provide details:

Executive powers of officers seconded to joint cooperation teams**(Article 17(2) of Council Decision 2008/615/JHA)**

Executive powers shall be exercised only under the guidance of and, as a rule, in the presence of officers from the host Member State. The seconding Member State's officers shall be subject to the host Member State's national law. The host Member State shall assume responsibility for their actions.

If applicable: executive powers of the seconded officers

1. Executive powers conferred by the host Member State, in accordance with its national law, on officers seconded by other Member States
2. Executive powers which the host Member State allows the seconding Member State(s) officers to exercise in accordance with the seconding Member State(s) national law

⁽¹⁾ All members of the visiting police delegation, with the exception of officers who are deployed in uniform, should bring with them the EU standard Police Identification Vest.

3h: Are the visiting police delegation allowed to use technical intelligence/evidence gathering equipment in the host country?
YES NO

If YES please define the purpose:

- to support the local police
- for evidential purposes in the police delegation's own country

and the equipment authorised to be used:

- hand-held video camera
- hand-held stills camera
- Other (please detail)

3i: Does this request include authority for the visiting police delegation to bring with them police protective weapons ⁽¹⁾?

Firearms	YES	NO
CS Gas	YES	NO
Batons	YES	NO
Tasers	YES	NO
Other (please specify)	YES	NO

If the answer to any of the above is YES please give details of any special conditions which apply:

3j: Can the visiting police delegation deploy confidential human sources? (commonly known as Informants or Covert Human Intelligence Sources)

YES NO

If YES please specify what conditions apply:

3k: Details of accommodation proposed for the visiting police delegation

3l: Details of transportation that will be provided for the visiting police delegation during the visit

3m: Information about the arrival and departure of the visiting police delegation

⁽¹⁾ Item 3i is based on Article 19 of Council Decision 2008/615/JHA.

4: Costs (who will pay for what?)

In accordance with Chapter 3 of the EU Football Handbook

or

Exceptional alternative proposals apply

If exceptional alternative proposals apply please provide details:

5: Any additional requirements/arrangements (please provide details):

Civil Liability (Article 21 of Council Decision 2008/615/JHA)

1. Where officials of a Member State are operating in another Member State pursuant to Article 17 of Council Decision 2008/615/JHA, their Member State shall be liable for any damage caused by them during their operations, in accordance with the law of the Member State in whose territory they are operating.
2. The Member State in whose territory the damage referred to in paragraph 1 was caused shall make good such damage under the conditions applicable to damage caused by its own officials.
3. In the case provided for in paragraph 1, the Member State whose officials have caused damage to any person in the territory of another Member State shall reimburse the latter in full any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf.
4. Where officials of a Member State are operating in another Member State pursuant to Article 18 of Council Decision 2008/615/JHA, the latter Member State shall be liable in accordance with its national law for any damage caused by them during their operations.
5. Where the damage referred to in paragraph 4 results from gross negligence or wilful misconduct, the host Member State may approach the seconding Member State in order to have any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf reimbursed by the latter.
6. Without prejudice to the exercise of its rights vis-à-vis third parties and with the exception of paragraph 3, each Member State shall refrain, in the case provided for in paragraph 1, from requesting reimbursement of damages it has sustained from another Member State.

Criminal liability (Articles 22 of Council Decision 2008/615/JHA)

Officers operating within another Member State's territory under Council Decision 2008/615/JHA shall be treated in the same way as officers of the host Member State with regard to any criminal offences that might be committed by, or against them, save as otherwise provided in another agreement which is binding on the Member States concerned.

Employment relationship (Article 23 of Council Decision 2008/615/JHA)

Officers operating within another Member State's territory under this Council Decision 2008/615/JHA shall remain subject to the employment law provisions applicable in their own Member State, particularly as regards disciplinary rules.

Done at (place and date)

Signature of the competent authority/person (as in Paragraph 2)

RESPONSE REGARDING VISITING POLICE DELEGATION

1. Responding Country:

2. Responding Organisation & Contact Person:

Name of the organisation:

Name of contact person (police commander/NFIP):

Role:

Address:

Phone:

Mobile phone:

Email:

3. Police Service(s) or other agency (i.e. Government Ministry) that has responsibility for the visiting police delegation:

3a: Details of members of the visiting police delegation (surname/first name of all members to facilitate booking accommodation + mobile telephone & email of one main contact person)

Surname	First Name	Rank	Function	Service to which officer belongs
			Head of Delegation	
			Liaison Officer	
			Operational Coordinator	
			Operational Police Officer — Uniform	
			Operational Police Officer Plain Clothes	
			Press Officer	

Contact Person:

Name of contact person (police commander or other):

Role:

Address:

Phone:

Mobile phone:

Email:

4a: Agreement to the request

YES

NO

--

4b: Please give details of any additional requirements/arrangements:

--

4c: Information about the arrival and departure of the delegation

--

Done at (place and date)

Signature of the competent authority/person (as in Paragraph 3)

Appendix 2

PROTOCOL FOR THE DEPLOYMENT OF VISITING POLICE DELEGATIONS FOR FOOTBALL MATCHES WITH AN
INTERNATIONAL DIMENSION

(Version to be used when either the organising or visiting State is not party to the Prüm Treaty)

This protocol sets out the practical detailed arrangements to be agreed between NFIPs, or the designated police contact in States which do not have an NFIP, for the deployment of visiting police delegations for football matches with an international dimension.

1. Requesting Member State/Country:

2. Requesting Organisation/Contact Person

Name of the organisation:

Name of contact person (police commander/NFIP):

Role:

Address:

Phone:

Mobile phone:

Email:

3. Event (match or tournament)

3a: Place where the operation is to take place

Region, town, area or locality:

Other information:

3b: Period covered by the operation

Requested start date	Proposed end date

The end date may be deferred by mutual consent.

3c: Officer(s) responsible ⁽¹⁾

From the host Member State/Country

Name	Rank	Function	Service to which officer belongs	Telephone/email

⁽¹⁾ This is normally the person responsible for the locality/venue where the event will take place.

3d: Purpose

Joint operation at a football match/tournament with an international dimension

Specific assistance requested from the seconding Member State(s)/Countries (if YES please indicate the number of officers requested) ⁽¹⁾

Head of Delegation:	YES	NO
Liaison Officer:	YES	NO
Operational Coordinator:	YES	NO
Operational Police Officers in Uniform:	YES	NO
Operational Police Officers in Plain Clothes:	YES	NO
Press Officer:	YES	NO

3e: Place of deployment of the visiting police delegation (to include details of likely locations of deployment, i.e. airports, railway stations, city centre, stadium etc.)

3f: Requested tasks for the visiting police delegation:

Advising and supporting the host policing operation:	YES	NO
Liaison and dialogue with visiting supporters:	YES	NO
Other (please specify):		

3g: Is it planned that any members of the visiting police delegation will have official (executive) powers in the host country?

If YES please provide details:

3h: Are the visiting police delegation allowed to use technical intelligence/evidence gathering equipment in the host country?

If YES please define the purpose:

- to support the local police
- for evidential purposes in the police delegations own country

and the equipment authorised to be used:

- hand held video camera
- hand held stills camera
- Other (please detail)

⁽¹⁾ All members of the visiting police delegation, with the exception of officers who are deployed in uniform, should bring with them the EU standard Police Identification Vest.

3i: Does this request include authority for the visiting police delegation to bring with them police protective weapons?

Firearms	YES	NO
CS Gas	YES	NO
Batons	YES	NO
Tasers	YES	NO
Other (please specify)	YES	NO

If the answer to any of the above is YES please specify any special conditions which apply:

3j: Can the visiting police delegation deploy confidential human sources? (commonly known as Informants or Covert Human Intelligence Sources)

3k: Details of accommodation proposed for the visiting police delegation

3l: Details of transportation that will be provided for the visiting police delegation during the visit

3m: Information about the arrival and departure of the visiting police delegation

4: Costs (who will pay for what?)

In accordance with Chapter 3 of the EU Football Handbook

or

Exceptional alternative proposals apply

If exceptional alternative proposals apply please provide details:

5: Any additional requirements/arrangements (please provide details):

Civil Liability

Statement of policy

Done at ,

Signature of the competent host authority

RESPONSE REGARDING VISITING POLICE DELEGATION

1. Responding Country:

2. Responding Organisation & Contact Person:

Name of the organisation:

Name of contact person (police commander/NFIP):

Role:

Address:

Phone:

Mobile phone:

Email:

3. Police Service(s) or other agency (i.e. Government Ministry) that has responsibility for the visiting police delegation:

3a: Details of members of the visiting police delegation (surname/first name of all members to facilitate booking accommodation + mobile telephone & email of one main contact person)

Surname	First Name	Rank	Function	Service to which officer belongs
			Head of Delegation	
			Liaison Officer	
			Operational Coordinator	
			Operational Police Officer — Uniform	
			Operational Police Officer Plain Clothes	
			Press Officer	

Contact Person:

Name of contact person (police commander or other):

Role:

Address:

Phone:

Mobile phone:

Email:

4a: Agreement to the request

YES

NO

--

4b: Please give details of any additional requirements/arrangements:

--

4c: Information about the arrival and departure of the delegation

--

Done at (place and date)

Signature of the competent authority/person (as in Paragraph 3)

Lisäys 3

POLIISIN TUNNUSLIIVIN KUVAUS JA MALLI

(Pään yli puettava) hihatton liivi

Väri: Naton sininen

Värikoodi: Pantone 279C

Tunnistemerkit:

Yksi sana: POLICE (vain englannin kielellä) reunustettuna keskellä liiviä sekä edessä että takana

Sanan POLICE kirjaimet ja reunat: taustaväri Naton sininen

Kirjaimet ja reunus heijastavaa hopeaa

Reunuksen mitat = 25 cm × 9 cm

Sanan POLICE kirjaimet: Leveys = 1,3 cm/kirjain

Korkeus = 7,5 cm

Liivi edestä:

Vasemmalla rintapuolella (POLICE-merkin yläpuolella): Kansallislippu 10 cm × 7 cm, kankaaseen kudottu / päälle ommeltu tai muovitaskussa

Oikealla rintapuolella (POLICE-merkin yläpuolella): EU-tunnus 8 cm × 8 cm

POLICE-merkin alapuolella koko liivin etuosan kattava 5 cm leveä heijastava hopeanauha

Liivi takaa:

Kansallislippu POLICE-merkin yläpuolella: 10 cm × 7 cm.

Liivi suljetaan molemminpuolisella tarranauha- tai painonappikiinnityksellä

Huom. mikäli mahdollista, kuvauksessa olisi määriteltävä liivin materiaali sekä mainittava, onko se vedenpitävä ja tulenkestävä, mikä on sen suojauskyky ja muut ominaisuudet.

10 cm × 7 cm

8 cm × 8 cm

10 cm × 7 cm

Reunuksien mitat 25 cm × 9 cm

Yksittäiset kirjaimet

korkeus 7,5 cm

Tarranauha- tai painonappikiinnitys
molemmiin puolin

Väri: Naton sininen

Värikoodi: Pantone 279C

Lisäys 4

DYNAAMINEN RISKINARVIOINTI JA JOUKKOJENHALLINTA

Ottaen huomioon

- kansainvälisten jalkapallo-ottelujen yhteydessä tehtävää dynaamista riskiarviointia koskeva malli (asiak. 8241/05);
- poliisin taktiikkaa yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi kansainvälisten jalkapallo-ottelujen yhteydessä koskevat ehdotukset (asiak. 8243/05);
- Euro 2004 -turnauksesta ja myöhemmistä turnauksista saadut kokemukset;
- arvio poliisitoimen filosofiasta, joka tunnetaan yleisesti 3D-lähestymistapana (dialogue, de-escalation and determination) ja jota sovellettiin Euro 2008 -turnauksen ja myöhempien turnausten aikana;

seuraavia näkökohtia tulisi soveltaa turvallisuusriskien arviointiin ennen tapahtumaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Keskeiset periaatteet (kansallista lainsäädäntöä noudattaen)

Nykykäsitöksen mukaan tehokkaassa joukkojenhallinnassa on erityisen tärkeää

- huolehtia poliisin riittävästä näkyvyydestä ihmisjoukoissa;
- välttää käyttämästä voimakeinoja koko joukkoa vastaan, jos vain osa sitä vaarantaa yleisen järjestyksen;
- pitää mahdollisuuksien mukaan yllä matalaa profiilia tai asteittaista taktista lähestymistapaa, joka tehostaa poliisin valmiuksia yhteydenpitoon, vuoropuheluun ja dynaamiseen riskinarviointiin.

Edistäminen

- Strategisen lähestymistavan tulisi olla ennalta ehkäisevä ja suosia lievempiä väliintulokeinoja repressiivisyyden sijaan;
- on tärkeää, että poliisin strategiassa otetaan operaation kaikissa vaiheissa huomioon kannattajien oikeutetut aiomukset ja edistetään niitä, jos ne ovat rauhanomaisia (esim. heidän identiteettinsä ja kulttuurinsa ilmentäminen, turvallinen matka tapahtumaan ja sieltä pois);
- jos on tarpeen asettaa rajoja kannattajien käytökselle, on tärkeää selittää asianomaisille kannattajille, miksi poliisin toimet olivat tarpeen ja mitä sellaisia vaihtoehtoisia toimenpiteitä poliisi ottaa käyttöön, joiden avulla oikeutetut pyrkimykset voidaan toteuttaa.

Tasapaino

- Joukkotapahtumien aikana yleiseen järjestykseen kohdistuvien riskien tasot voivat muuttua nopeasti;
- on tärkeää, että poliisin ja ihmisjoukkojen välisessä vuorovaikutuksessa poliisin käytännön työskentely on oikeasuhteisessa tasapainossa riskin tason, alkuperän ja luonteen kanssa;
- on tärkeää, että poliisin toiminta on asteittaista ja että sitä voidaan välittömästi mukauttaa ilmenevien ja lieventyvien riskien luonteen ja tason mukaan;
- kun tasapaino saavutetaan, väkijoukon enemmistö pitää todennäköisesti poliisin toimia asianmukaisina eikä tue yhteenottoja lietsovia henkilöitä eikä liity heihin;
- sen vuoksi järjestyshäiriöiden todennäköisyyden ja laajuuden pienentämiseksi on äärimmäisen tärkeää, että riskiarvioinnit ovat tarkkoja ja että poliisi saa niistä taktista tietoa jatkuvasti.

Eriyttäminen

- Eriyttämätön voimankäyttö voi edistää järjestyshäiriöiden lisääntymistä ja leviämistä joukkodynamiikan vuoksi;
- todellista vaaraa aiheuttavien yksittäisten kannattajien erottaminen niistä, jotka eivät aiheuta vaaraa, olisi otettava huomioon kaikissa strategisissa ja taktisissa joukkojenhallintaa koskevissa päätöksissä (mm. koulutus, suunnittelu, tiedottaminen ja operatiiviset käytännöt);
- toimet tietyssä paikassa läsnä olevaa kokonaista joukkoa vastaan eivät ole asianmukaisia, ellei ole näyttöä siitä, että he kokonaisuutena haluavat häiritä järjestystä.

Vuoropuhelu

- On tärkeää olla ennakoivasti yhteydessä kannattajiin. Tämä luontuu parhaiten poliisivirkamiehiltä, joilla on hyvät kommunikointitaidot;
- on keskeistä luoda vastaanottavainen ilmapiiri ja välttää konfliktin mahdollisuudet;
- tämän lähestymistavan avulla voidaan auttaa keräämään laadukasta tietoa kannattajien aikoimuksista, näkymistä, huolenaiheista ja ongelmakysymyksistä sekä muuta mahdollisiin riskeihin liittyvää tietoa;
- poliisi voi näin myös viestiä kannattajien käyttäytymistä koskevasta huolenaiheista, riskeistä, joita he voivat kohdata ja ratkaisusta ilmeneviin ongelmiin.

Esimerkkejä hyvistä toimintatavoista

Ennen tapahtumaa

Riskinarvioinnissa on otettava huomioon

- valvottavan kannattajaryhmän toimintakulttuuri (esim. tyypillinen käyttäytyminen, motivaatiot ja aiheet);
- kaikki tekijät, joilla todennäköisesti on vaikutusta riskiin, esim. muiden ryhmien toiminta (vastustajan kannattajat ja/tai paikallisyhteisöt), ongelmakysymykset, historia ja kaikki muut tekijät, joilla on erityistä merkitystä (päivämäärät, paikat, toimintatavat, tunnukset);
- kaikki olosuhteet, joilla on todennäköisesti vaikutusta niiden kannattajien tai ryhmien käytökseen tai niiden aiheuttamaan riskiin, joiden katsotaan vaarantavan yleisen järjestyksen.

Käyttäytymistä koskevat toleranssisat olisi määriteltävä ja niistä olisi tiedotettava kannattajien organisaatioille. Olisi harkittava sitä, että kannattajia kannustetaan kokoontumaan turvalliseen/valvottuun paikkaan (esim. kannattajille varatulle alueelle).

Näiden tietojen ja tiettyyn tapahtumaan liittyvien tiedustelutietojen perusteella pitäisi olla mahdollista ennakoida ja erottaa tapahtumat, joihin liittyy normaali riski ja ne, joihin liittyy yleiseen järjestykseen kohdistuva lisääntynyt riski.

On tärkeää tehdä selvä ero tiettyihin vaaratilanteisiin johtavien riskien välillä (yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta koskevat ongelmat, joukkotapahtumiin liittyvä rikollisuus ja terrorismi).

Ensikontakti

Yleiseen järjestykseen kohdistuva riski ei ole vakaa, vaan hyvin dynaaminen, joten se voi kasvaa ja vähetä nopeasti tilanteen mukaan. Riskitasoja olisi tästä syystä seurattava ja arvioitava tarkasti ja jatkuvasti.

Tämän toteuttamiseksi

- poliisin olisi oltava vuorovaikutuksessaan kannattajiin hyvin myönteinen (ei-aggressiivinen asento, hymy, liikutaan pareittain tai pienissä ryhmissä normin mukaisessa virkapuvussa, jakautuminen joka puolelle joukkoa, suostuminen valokuvattavaksi jne.);
- jos kieli ei ole este, poliisien tulisi yrittää kommunikoida kannattajien kanssa tietojen keräämiseksi heidän käytöksestään, aikeistaan, huolenaiheistaan, ongelmakysymyksistä ja kaikista muista heidän käyttäytymisensä kannalta tärkeitä seikoista;
- väliintuloyksiköt (eli mellakkaryhmät, joilla on suojavarusteet, ajoneuvot jne.) olisi pidettävä suojaisissa paikoissa siihen saakka, kunnes tilanne vaatii voimakkaampia keinoja.

Tämä auttaa vastaanottavaa poliisia keräämään tietoja ja käyttämään niitä komentopäätöksissä poliisin taktisesta toiminnasta jatkuvan riskinarvioinnin pohjalta.

Lisääntynyt riski

Kun on kartoitettu riskin aiheuttavat olosuhteet, on tärkeää

- antaa tiedoksi niille, jotka aiheuttavat riskin, että he saavat toiminnallaan todennäköisesti aikaan poliisin väliintulon;
- kun välikohtaukseen osallistuu vierailevia kannattajia, vierailevan poliisivaltuuskunnan tulisi vahvistaa vastaanottavan poliisin arviot.

Jos edellä luetellut toimenpiteet eivät saa tilannetta laukeamaan, poliisin saattaa olla tarpeen turvautua laajempaan voimankäyttöön. Poliisivoimien käytön tavoitteena tässä vaiheessa on minimoida lisäriskit. Sen vuoksi on olennaista, että mitkään toimet eivät lisää jännitteitä (esim. eriyttämätön voimankäyttö). Jos on todettu mahdollinen lisääntynyt riski,

- on elintärkeää, että tiedot henkilöistä, jotka aiheuttavat riskin, ja riskin luonteesta välitetään väliintuloyksiköille, jotta voimankäyttö voidaan kohdentaa asianmukaisella tavalla;
- niiden, jotka eivät aiheuta riskiä, tulisi voida poistua paikalta ja/tai heidän voidaan antaa jonkin aikaa hillitä itse toimiaan.

Toiminnan lopettaminen

- Kun tilanne (tilanteet) on saatu ratkaistua, poliisien määrä tulisi laskea asianmukaiselle tasolle.

Tapahtuman jälkeen

- Toiminnan päätteeksi olisi toteutettava perusteellinen loppuarvio ja kaikki aiheelliset tiedot (esim. ennen tapahtumaa ja sen aikana saatujen tietojen laatu, kannattajien käyttäytyminen ja hallinta, poliisin taktiikka ja toleranssitason valvonta) on tallennettava kansalliseen jalkapalloalan tietopisteeseen.
-

Lisäys 5

KANNATAJIEN LUOKITTELU

Huom. Useiden poliisin turvallisuusoperaatioiden suunnittelussa yksilöiden tai ryhmien aiheuttama riskitaso määritellään tavallisesti ”alhaiseksi riskiksi” tai ”korkeaksi riskiksi” siksi, ettei kenenkään voi taata olevan täysin ”riskitön”. (ks. yksityiskohtaisempi selvitys ISO-standardissa 31000).

Vuodesta 2010 alkaen kannattajien kansainvälisten jalkapallo-ottelujen yhteydessä aiheuttaman riskin osalta on kuitenkin käytetty terminologiaa ”riski” tai ”riskitön”. Tätä terminologiaa käytetään ja se ymmärretään kautta mantereen. Tämä terminologia on johdonmukainen ISO-ohjeistuksessa esitettyjen perustelujen kanssa sikäli, että tunnustetaan, ettei etukäteen voida tarkkaan määritellä yksilön mahdollisesti aiheuttaman riskin laajuutta tietyn jalkapallotapahtuman yhteydessä. Tämä käy ilmi Euroopassa saadusta laajasta kokemuksesta, joka osoittaa, että yksilön tai ryhmän käyttäytymiseen tapahtuman aikana vaikuttaa todennäköisesti laaja ja monitahoinen joukko tekijöitä.

Yksilöt, jotka poliisi on luokitellut *alhaisen riskin tai riskittömiksi kannattajiksi*, voivat tietyissä kielteisissä olosuhteissa käyttäytyä väkivaltaisesti, sääntöjenvastaisesti tai epäsosiaalisesti. Sitä vastoin suotuisat olosuhteet voivat vaikuttaa *riskikannattajiksi* määriteltyjen yksilöiden käyttäytymiseen.

Siksi jatkuva dynaaminen riskianalyysiprosessi tapahtuman kuluessa on perusedellytys tehokkaille ja oikeasuhteisille poliisioperaatioille jalkapallotapahtumissa.

Suunnittelua varten poliisin on kuitenkin tarpeen tehdä joukko riskinarviointeja. Poliisin valmistelujen ja tapahtumaa edeltävien riskianalyysien tukemiseksi olisi sovellettava luokitteluja ”riski” ja ”riskitön”. Näihin luokitteluihin olisi liitettävä selvitys olosuhteista, jotka saattavat sysätä ”riskikannattajat” reagoimaan kielteisellä tavalla tapahtuman aikana (katso selitys ja tarkistuslista jäljempänä). Tällaiset selvitykset ovat ratkaisevan tärkeä apuväline poliisin valmistelutoimien toimivuuden kannalta.

”Riskikannattajan” määritelmä

Tunnettu tai tuntematon henkilö, joka tietyissä olosuhteissa saattaa muodostaa järjestyshäiriöiden tai epäsosiaalisen käyttäytymisen riskin joko suunnitellusti tai spontaanisti jalkapallotapahtumassa tai sen yhteydessä (katso dynaamista riskinarviointia koskeva lisäys 4). Alla esitettyä tarkistuslistaa tulisi käyttää niiden olosuhteiden tunnistamiseksi, jotka saattavat vaikuttaa kielteisesti käyttäytymiseen ja aiheuttaa riskin.

”Riskittömän” kannattajan määritelmä

Tunnettu tai tuntematon henkilö, jonka voidaan yleensä katsoa aiheuttavan alhaisen riskin tai ei ollenkaan riskiä, joka liittyy väkivaltaisuuksien tai epäjärjestyksen lietsomiseen tai niihin osallistumiseen joko suunnitelmallisesti tai spontaanisti jalkapallotapahtumassa tai sen yhteydessä.

RISKIRYHMÄÄN KUULUVIA KANNATAJIA KOSKEVA TARKISTUSLISTA

Riskitekijät	Lisätietoa
Seurojen tai kannattajaryhmien välillä perinteinen kilpailuasetelma	
Tiedustelutietoja mahdollisesta väkivaltaisuudesta	
Mahdollinen spontaani häiriö Mahdollinen rasistinen tai syrjivä käyttäytyminen	
Mahdollinen kentälle ryntääminen	
Alkoholiin liittyvät ongelmat	
Aseiden käyttö	
Näkemyksistä, että poliisin toimintatavat ovat epäasianmukaiset tai suhteettomat	

Riskitekijät	Lisätietoa
Mahdollinen terrorismin uhka	
Poliittinen ääriliikettä / kiellettyjen banderollien käyttö	
Ilotulitteiden ennakoitu käyttö	
Pääsyli puttomat kannattajat	
Erottelua uhkaavat tekijät (esim. pimeiden markkinoiden tai väärennetyt pääsy- liput)	
Huumausaineiden myynti/käyttö	
Muuta	